

PROGRAM PROFILAKTYCZNY DLA ODDZIAŁU PRZEDSZKOLNEGO I PUNKTU PRZEDSZKOLNEGO W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ W BEZRZECZU

Wstęp

Profilaktyka to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi.

W medycynie sprowadza się do zapobiegania chorobom, propagowania zasad racjonalnego żywienia, hartowania organizmu, prawidłowego łączenia pracy z wypoczynkiem oraz stwarzania warunków sprzyjających rozwojowi organizmu. W pedagogice – do zapobiegania powstawania u dzieci niepożądanych przyzwyczajzeń i postaw, błędów w uczeniu się lub wad postawy ciała.

Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa dzieciom stanowi podstawowe zadanie, przed którym stoją nauczyciele i rodzice. Przedszkole troszczy się nie tylko o wychowanie dzieci, ale prowadzi również działania profilaktyczne, mające na celu tworzyć warunki do kształtowania postaw i wartości, ułatwiać dzieciom dokonywanie wyborów, mających znaczenie dla ich obecnego i przyszłego życia, uświadamiać dzieciom zagrożenia, które mogą wystąpić w przedszkolu, domu, na drodze oraz ograniczyć liczbę niebezpiecznych zdarzeń z udziałem dzieci. Przygotować dzieci do tego, by potrafiły współżyć z innymi, poznawać zasady dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo, promować i kształtować zdrowy styl życia.

Program profilaktyczny przeznaczony jest dla dzieci w wieku przedszkolnym 3, 4, 5, 6-letnich. Program profilaktyczny jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i powstał w oparciu o program wychowania przedszkolnego „Razem w przedszkolu. Program wychowania przedszkolnego” Jolanty Andrzejewskiej i Jolanty Wieruckiej i jest zawarty w następujących obszarach:

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych. (1)
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku. (2)
- Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci. (5)
- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych (6)

- Pomaganie dzieciom w rozumieniu istoty zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń (11)

Warunki realizacji programu:

Program profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb rozwojowych wychowanków. Realizują go nauczycielki grup same lub z pomocą policjanta, strażaka, lekarza, pielęgniarki, ratownika medycznego itp. Realizacja programu wymaga także wykorzystywania różnorodnych środków dydaktycznych wspomagających proces rozwoju dziecka, zorganizowania wycieczek i wyjść poza teren przedszkola. W swych oddziaływaniach jest skierowany do dzieci, nauczycieli i rodziców.

Cele główne programu:

1. Wdrożenie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa.
2. Kształtowanie u dzieci umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.
3. Promocja zdrowego stylu życia.

Cele szczegółowe programu:

1. Utrwalenie ogólnych zasad, np. prawidłowego poruszania się po drodze oraz właściwego korzystania z placu zabaw.
2. Rozumienie powszechnych zakazów / nakazów w celu uniknięcia wypadku i innych niebezpiecznych zdarzeń.
3. Wzbudzanie zaufania do policjanta, strażaka, lekarza jako osób mogących udzielić pomocy w sytuacjach trudnych.
4. Poznawanie numerów alarmowych oraz zasad ich używania – tylko w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu.
5. Uświadomienie dzieci o istniejących w życiu zagrożeniach wynikających z zabaw zapalkami oraz manipulowania sprzętem gospodarstwa domowego.
6. Wykształcenie nawyku nie zbliżania się do nieznanymi zwierząt.
7. Rozróżnianie dobra od zła.
8. Zdawanie sobie sprawy z niebezpieczeństwa wynikającego z niewłaściwego postępowania / przypadkowych spotkań z nieznanymi.

9. Uświadomienie dziecka o zagrożeniach związanych z dostępem do sieci Internet.
10. Upowszechnienie wiedzy o zdrowiu i zasadach mu sprzyjających (promocja zdrowego stylu życia).
11. Tworzenie warunków służących sprawności i aktywności fizycznej dzieci.
12. Podkreślenie szkodliwego wpływu na organizm różnego rodzaju używek.
13. Rozumienie znaczenia pojęcia agresja i przemoc.
14. Nabywanie umiejętności reagowania i przeciwstawiania się złu fizycznemu i psychicznemu (promocja postaw asertywnych).

Metody i formy realizacji programu:

Metody :

- podające: opowiadanie, pogadanka, opis, objaśnienie, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem,
- problemowe: gry dydaktyczne, doświadczenia,
- aktywizujące: drama, burza mózgów, Orffa, Labana, Sherborne, pedagogika zabawy, kinezylogia edukacyjna,
- praktyczne: pokaz, ćwiczenia, trening, prace plastyczne, wystawki, gry i zabawy ruchowe, zabawy relaksacyjne, konkursy, spotkania, degustacje.

Formy:

- praca indywidualna,
- zabawy oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- czynności samoobsługowe,
- prace użyteczne,
- spacer, wycieczki,
- zajęcia zorganizowane,

- uroczystości przedszkolne,

- konkursy, turnieje.

Zagadnienia

Zadania do realizacji	Zamierzone cele operacyjne
1. Bezpieczeństwo na co dzień.	Dziecko: <ul style="list-style-type: none">- rozumie pojęcie <i>bezpieczeństwo</i>;- reaguje na hasła: <i>pali się, ewakuacja itp.</i>;- wykazuje znajomość imienia, nazwiska oraz własnego adresu zamieszkania;- wykazuje znajomość imion i nazwisk rodziców / opiekunów;- zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze;- rozróżnia podstawowe znaki drogowe (informacyjne, ostrzegawcze);- stosuje się do sygnalizacji świetlnej;- wie, jakie są numery telefonów alarmowych (997, 998, 999, 112);- orientuje się, do kogo może zwrócić się o pomoc (np. do policjanta);- zna inne ważniejsze instytucje i pełnione przez nie role społeczne;- przestrzega zasad ustalonych w grupie przedszkolnej (kontrakt grupowy);- stosuje się do zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw / sprzętu / zabawek;- porusza się w miejscach dozwolonych;- nie oddala się samo od grupy przedszkolnej;- nie korzysta z urządzeń elektrycznych, nie bawi się

	<p>przedmiotami niebezpiecznymi, np. zapalkami, szklem i in.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewiduje sytuacje zagrazajace bezpieczenstwu / zyciu oraz ich konsekwencje; - wykazuje nieufnosc w stosunku do nieznanomych; - samodzielnie i bezpiecznie organizuje sobie czas wolny; - gości w przedszkolu, np. policjanta, strazaka, pielęgniarkę (w miarę możliwości); - wie, że opiekę nad nim sprawuje osoba dorosła;
<p>2. Odkrywanie znaczenia zdrowia.</p>	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje schemat piramidy zdrowego zywienia (jej pietra); - orientuje się w zasadach zdrowego stylu odzywiania (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo, itd.); - dostrzega związek pomiedzy zdrowiem a chorobą; - wie, na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne); - podaje przyczyny i skutki nieprawidlowego odzywiania się (m. in. otylosc, próchnica, brak witamin, niska odpornosc organizmu = przeziębianie się); - zna umiar w jedzeniu (nie objada się); - przewycięza niechęć do spozywania niektorych potraw; - myje owoce i warzywa przed spożyciem; - respektuje zasady programu promujacego zdrowie „Wiem, co jem”;
<p>3. Higieniczny tryb zycia.</p>	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: <i>higiena, higieniczny tryb zycia</i>; - wyroznia przybory niezbedne do utrzymania higieny; - stosuje higienę na co dzien: <ul style="list-style-type: none"> • myje ręce przed / po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzetami; • dba o czystosc własnego ciała (regularna kąpiel,

	<p>używanie kosmetyków);</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o czystość ubrania / bielizny; • używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych; • utrzymuje porządek otoczenia wokół siebie (np. sprząta po sobie); • zdaje sobie sprawę z konieczności chodzenia do snu o tej samej porze (higiena snu); • rozumie istotę wypoczynku; • wykazuje wrażliwość na nadmierny hałas; • podkreśla rolę codziennych ćwiczeń fizycznych; • uczy się podstawowych umiejętności relaksacji i odprężenia (higiena psychiczna); • wie, o konieczności umiejętnego korzystania z chusteczek higienicznych; • zasłania usta podczas kaszlu / kichania; • unika bezpośredniego kontaktu z osobą chorą; • wie o potrzebie przebywania w wentylowanych pomieszczeniach
<p>4. Ruch w życiu człowieka.</p>	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie aktywności ruchowej, sportu w życiu; - wie, o potrzebie częstego przebywania na świeżym powietrzu; - bierze aktywny udział w zajęciach ruchowych, gimnastykuje się; - uprawia sporty (gra w piłkę, jazda na rowerze, bieganie, itp.); - ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych; - dba o prawidłową postawę ciała; - chodzi na spacer; - wie, jak zapobiegać przemarznięciu / przegrzaniu
	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych

<p>5. Zagrożenia ze środowiska przyrodniczego.</p>	<p>środowiskach przyrodniczych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie dotyka zwierząt, zwłaszcza dzikich; - wie, że nie należy karmić bez zgody / drażnić zwierząt; - zna pozycję obronną, by uniknąć, np. pogryzienia; - orientuje się, jak wyglądają tabliczki informujące, np. o terenie strzeżonym przez psa; - zna wybrane rośliny i inne zagrażające życiu (np. grzyby, owoce trujące); - nie spożywa potraw niewiadomego pochodzenia; - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia, gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić; - rozumie konieczność pozostawania w miejscu bezpiecznym w czasie burzy, huraganu, powodzi, ulewy, upałów itp.
<p>6. Przedszkole bez nałogów.</p>	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami / nałogami; - wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości); - wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, leki, Internet, telewizja); - nie jest podatne na wpływ reklam (tzw. ukryte programy) oraz osób mających złe zamiary; - nie traktuje komputera jak największego towarzysza zabaw; - zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego);
	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: <i>agresja i przemoc</i>; - umie nazwać swoje uczucia; - odgrywa i demonstruje wybrane uczucia (scenki sytuacyjne); - uczy się oswajać z własnym strachem;

<p>7. Agresja i przemoc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w zajęciach odreagowywania złości; - potrafić utożsamić się z inną osobą (kształtowanie umiejętności empatycznych); - podaje sposoby na pokonanie złości; - reaguje na różne formy agresji i przemocy; - orientuje się, jakie są skutki agresji /przemocy na świecie dla ludzi; - uczy się być asertywne; - rozumie znaczenie słowa <i>zgoda, kompromis</i>; - wykazuje ostrożność i nieufność w kontakcie z osobami obcymi, <i>zły dotyk</i>; - przestrzega zakazu przyjmowania różnych rzeczy, np. słodyczy od osób nieznanomych; - stara się być przyjazne dla otoczenia;
-------------------------------------	---

Ewaluacja programu:

Program profilaktyczny jest realizowany zgodnie z rocznym planem dydaktyczno – wychowawczym. Oceny efektów realizacji „Programu profilaktycznego”, obok bieżącego monitorowania, dokonuje się na półrocznej i końcowej radzie pedagogicznej. Podstawę dla formułowania oceny realizacji programu będą stanowiły:

- wnioski z obserwacji zachowań dzieci,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z nauczycielami,
- analiza dokumentów - dziennik, plan dydaktyczno- wychowawczy, wytwory dzieci, osiągnięcia w konkursach.